

Registerkort Nr A09

Description

1878-80 Minnessten över Vegaexpeditionen på Skeppsholmen

Län: Stockholm
Stad: Stockholm

Kommun (motsv): Stockholm

Lägesbeskrivning

Kartbeskrivning: Norr om f d Sjökrigsskolan
GPS-angivelse: [N59°19'28.23?, E18°5'2.78?](#)

Inventerad

Namn: Claes Grafström
Datum: 2015

Historia

Nordenskiöld hade redan genomfört en rad forskningsresor i arktiska trakter, bland annat till Svalbard, Västgrönland, Karahavet och floden Jenisej. År 1877 började han sin planering av expeditionen att finna Nordostpassagen och i juli framlade han en detaljerad plan till kung Oscar II som

accepterade fartygslaget. Expeditionsfartyget "Vega", ett sex år gammalt ombyggt tremastat sjuhundrafotfartyg, inköptes till expeditionen och byggdes om på Karlskrona örlogsvarv för offentliga medel.

Den 21 juli 1878 lämnades hamnen i Tromsø, med kurs norrut och sedan genom Karahavet och man passerade Vajgatjorden den 30 juli. Efter ett uppehåll fortsatte expeditionen vidare norrut men tvingades åter sätta kurs mot söder och den isfria rännan längs Tajmyrhalvöns östra kust tills man nådde Lenaflodens mynning natten mellan den 27 och 28 augusti. "Vega" fortsatte vidare österut och seglade igenom de Nysibiriska öarna kring den 3 september och Björnarna något senare. Ismassorna ökade och fartyget blev långsammare då man ej vågade segla under nattetid. Mellan den 12 och 18 september fick expeditionen göra ett stopp för att invänta gynnsammare isförhållanden. Fartyget fortsatte måttligt men den 28 september förklarades fartyget slutligen fast. Öven om Nordenskiöld var besviken hade risken för övervintring dock ingått i Nordenskiölds planering och fartyget hade förutsett detta. Efter 10 månaders uppehåll fortsatte nu fartyget mot Stilla havet och redan den 20 juli nådde man Berings sund och rundade den eurasiatiska kontinentens östligaste udde Kap Dezjnev vilket avslutade Nordostpassagen. Den 2 september anlände expeditionen till Yokohama och härifrån kunde man äntligen meddela världen via telegram att Nordostpassagen hade hittats och fartyget första gången genomseglat. Den 24 april 1880 kl 08:00 passerades Vaxholm och slutligen förklarades ankaret på Stockholms ström kl. 22:00 efter en resan på 22 189 nautiska mil. Hela Stockholm var i festyra då "Vega" anlände och hela Stockholms slott strålade i ett hav av ljus och färg. Varje besättningsmans namn, från Nordenskiölds till den yngste matrosens, syntes i eldsågor på slottets fasad. Vegamännens välkomnades på slottet av hela den kungliga familjen och Nordenskiöld skriver: "Fyrverkerier afbrändes och kanoners dån blandade sig med skallande hurrarop från tusentals åskådare. Sedan vi ytterligare vid Kastellholmen helsats med salut, förklarades ankaret på Stockholms ström kl. 10 e.m." Samtliga i besättningen tilldelades Nordstjärnemedaljen i guld/silver med anledning av Vegaexpeditionen av kung Oscar II. Nordenskiöld upphöjdes till friherre och fartygets kapten Palander adlades Palander af Vega.

Öfferg

Namn: Statens Fastighetsverk

Adress: Box 22263, 103 16 STOCKHOLM

Tfnnr: 010-478 7000

Mail-adress: sfv@sfv.se

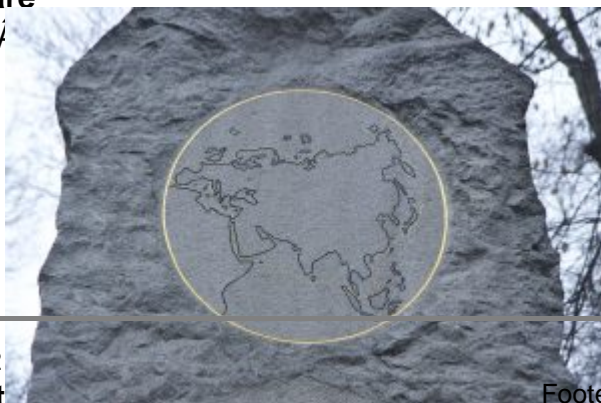
Kostnader

Vård, skötsel/år: –

Renovering (vid behov): –

Vårdare

Namn: Öfferg

Minnesstenen för att stadfästa minnet av Vegaexpeditionen, den första kringseglingen av Asien 1878-1880 restes 1880-04-30. H 450 cm, b175 cm, d 70 cm. En grupp sj fficerare tog initiativet till stenens resning. Ovanför texten på stenen finns en världskarta utm lad i guld med en markering som visar f rden längs med nordpassagen och sedan rutten hem till Sverige via Suezkanalen. Stenen restaurerades 1988 och är fortfarande i gott skick. Text: TILL MINNE AF DEN FÖRSTA KRINGSEGLINGEN AF ASIEN UTF RD 1878    1880 MED SVENSKA ÅNGAREN VEGA RESTESDENNA STEN AF FLOTTANS M N Informationsskylt:   Nej

Claes Grafström
Chef SvMM inventeringsgrupp

Projektet har finansierats av Försvarsmakten

Category

1. Registerkort

Date Created

2016/07/08

Author

christian

default watermark